

MODELS DE NEGOCI DISRUPTIUS

Josep Antoni Cerdan
Head of Equity
ANDBANK

Els models de negoci tradicionals estan amenaçats. Aquests són menys duradors del que solien ser i estan subjectes a desplaçaments ràpids i, en casos extrems, a la seva desaparició.

A tots ens ve al cap el cas de Blockbuster. L'empresa va ser un dels líders del sector de lloguer de vídeos. Tenien una cadena de subministrament i logística adequades per mantenir l'estatus quo. Però la companyia aviat es va estancar i no va respondre als serveis de vídeo a la carta. I ara és Netflix el nou rei a l'hora de consumir vídeos, el vídeo sota demanda, digital i via streaming.

Recentment, el cas del gegant nord-americà de les botigues de joguines, Toys 'R' Us, que va fer trontollar el mercat quan es va declarar en fallida fa a penes uns mesos, va citar la "competència implacable del comerç electrònic" com a principal responsable de la seva situació.

També ens ve al cap el gegant disruptor Amazon, i són moltes les empreses, no només del sector de la distribució, que tremolen només sentir el seu nom.

L'últim exemple es va produir fa unes setmanes, quan el gegant del comerç minorista va anunciar que treballaria amb Berkshire Hathaway, el holding de Warren Buffet i JPMorgan Chase per crear una empresa que oferís atenció sanitària assequible als seus empleats. Tot seguit les accions de companyies d'assegurances de salut que cotitzen en borsa van caure de manera abrupta, esborrant milers de milions de dòlars en valor pels seus accionistes.

Però no tot és Amazon.

Cada any el canal financer de televisió CNBC dona a conèixer la denominada "Disruptor 50", una llista configurada per les 50 empreses privades les innovacions de les quals estan tenint l'impacte econòmic més gran en el món. Aquest any podem veure empreses que pertanyen a sectors tan diversos com el de la biotecnologia, l'educació, el transport, el comerç minorista i, fins i tot, l'aeroespacial, entre d'altres.

En conjunt, aquestes 50 empreses van ser capaces el 2007 de recaptar prop de 78.000 milions de dòlars per la fórmula del capital-risc, derivant-se un valor de mercat total de 350.000 milions de dòlars.

Trenta-tres d'aquestes 50 companyies són unicorns. Per definició, un unicorn és un animal meravellós i mitològic. Però en els negocis aquest terme té una connotació diferent. El novembre de 2013, Aileen Lee, fundadora de Cowboy Ventures, va ser la primera a introduir aquest terme. Es referia a una companyia tecnològica que aconsegueix un valor de mil milions de dòlars en alguna de les etapes del seu procés d'obtenció de capital, abans de ser llistades públicament en el mercat de capitals.

Encapçala la llista d'aquest any Space X, l'empresa que està liderant la nova carrera espacial. A principi de febrer, la companyia fundada pel controvertit Elon Musk, també fundador de Tesla, va llançar amb èxit el seu coet Falcon Heavy del Kennedy Space

Center. És la primera vegada que un coet de tal envergadura ha estat llançat per una empresa privada en comptes d'una agència espacial del govern. El coet Falcon Heavy jugarà un paper clau, perquè l'empresa aposta que es pugui transportar en un futur no tan llunyà mercaderies i persones entre la Terra i Mart.

En segon lloc d'aquesta llista hi figura Uber, l'empresa que està pertorbant els serveis de transport públic, taxi i limusina. Les companyies de transport compartit com aquesta van trobar que era fàcil posar potes avall la indústria del taxi, ja que els sistemes GPS i les tecnologies de telèfons intel·ligents havien erosionat l'avantatge competitiu dels taxistes quant a navegació.

I tercer en el podi, Airbnb que està alterant la indústria hotelera i del turisme. L'aparició de plataformes com Airbnb ha propiciat que més gent pugui viatjar. El gegant amb seu a San Francisco està actiu a 81.000 ciutats de 191 països i té més de 4,5 milions de fitxes a la seva plataforma, incloent 3.000 castells i 1.400 cases-arbre.

Més empreses deixaran d'existir, probablement, a mesura que avancem en l'era de la ruptura digital, o en el que el Fòrum Econòmic Mundial fa referència com a la "Quarta Revolució Industrial". L'economia digital i la disrupció digital bàsicament requereixen una reestructuració de tots els negocis, o almenys del seu model de negoci, en forma de transformació digital. Si no, ja se sap el que els toca.